

L'APAGAFOCS

nº 1
ANY I

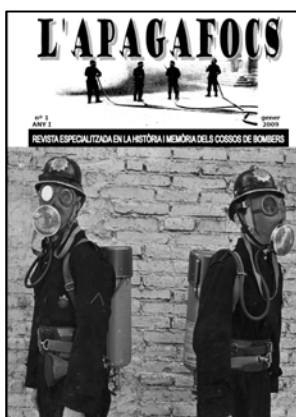
gener
2009

REVISTA ESPECIALITZADA EN LA HISTÒRIA I MEMÒRIA DELS COSSOS DE BOMBERS

SUMARI

Editorial....2
Ressenya de la revista El Bombero Español....3
De Dion Bouton el primer cotxe de bombers de la ciutat de Vic....4
Hemeroteca històrica: Els herois del foc i de l'aigua. Revista Imatges (20/08/1930)....7
Els Caps del Cos de Bombers de Barcelona (1833-1981)....9
Els incendis forestals a la Costa Brava l'estiu de 1967....12
Ha estat notícia.... 15
Imatges: Reus 1961 i Puigcerdà 1899....19
Imatges: Vic anys '30, Barcelona 1919, Terrassa 1916....20

L'APAGAFOCS - Número 1, gener de 2009

Director: Marc Ferrer i Murillo

Consell Assessor: Carles Savalls i Ortiz, Joan Rovira i Morató, Jesús Mestre i Campi, Pius Dóniga i Fraile.

Col·laboradors en aquest número: Francisco Diaz Torrijos, Jesús Mestre i Campi, Cristina Masramon i Martín, Marc Ferrer i Murillo.

Fotografia de portada: Equip de Protecció Individual dels Bombers de Reus, juny 1961. Procedència de la fotografia: Francisco Diaz Torrijos.

Fotografia de contraportada: anunci de contraportada de la revista "El Bombero Español", número 12, 25 abril de 1920.

Per col·laborar i/o rebre **L'APAGAFOCS** només cal enviar un correu electrònic a la nostra adreça email: historiesdebombers@gmail.com

L'APAGAFOCS és una revista que té com a principal finalitat estudiar i divulgar la història dels bombers catalans en qualsevol de les seves èpoques.

L'APAGAFOCS és una revista virtual i electrònica en format .pdf, gratuïta i sense ànim de lucre. No fem pagar per llegir-la ni comprar-la ni tampoc paguem als nostres col·laboradors/res. La seva periodicitat és trimestral.

L'APAGAFOCS sí que es fa responsable dels articles publicats, ja que confiem en els nostres col·laboradors/res, i en el nostre propi saber fer, per publicar una cosa o una altra.

L'APAGAFOCS és una publicació que una vegada descarregada des de l'ordinador es pot fer amb ella el que es vulgui. Es permet reproduir i distribuir en qualsevol suport els articles publicats a la revista, sempre citant el seu origen i autor/a. No es permet la transformació de les obres sense l'autorització prèvia del seu autor/a.

Per col·laborar i/o rebre **L'APAGAFOCS** només cal enviar un correu electrònic a la nostra adreça email: historiesdebombers@gmail.com

EDITORIAL

És important tenir cura del nostre passat, de conservar tot allò antic, ja sigui patrimoni o documentació, ja que és una eina indispensable, tant per a nosaltres com per les generacions futures, per saber d'on venim i saber qui som. Les nacions, els pobles o les institucions que no recorden els esdeveniments històrics que els hi van donar vida, que no rendeixen homenatge d'admiració als fundadors, membres o herois i màrtirs, son indignes amb el seu passat i no mereixen sobreviure. Cal tenir en compte que el patrimoni cultural d'una nació està constituït pels bens culturals que són testimoni de creació humana, material o immaterial, i que tenen una importància artística, científica, històrica o tècnica i és per això que cal conservar-lo.

Segurament que els bombers tenen prioritats més importants, però amb una relativa partida pressupostària i sobretot, amb molta voluntat, es podria conservar d'una manera més digna la història i el patrimoni dels bombers catalans. Seria un dels millors homenatges a aquelles persones que es juguen la vida per la seva societat.

Podem considerar que conèixer l'organització i mitjans de lluita contra el foc dels nostres avantpassats bombers, els seus problemes, inquietuds, maneres de fer, material i vehicles és, fins i tot, útil per a comprendre moltes situacions actuals, constituint, a més, un homenatge a la seva tasca durant anys i anys.

Fins ara la nostra pròpia experiència ens ha demostrat que des de les institucions i l'administració, les tasques fetes en pro de la història i la memòria dels bombers, no ha estat com a molts ens hagués agradat. Per això neix aquesta revista, on la nostra perseverança serà la garantia perquè en un futur els Cossos de Bombers vegin reconeguda la seva història i memòria com es mereixen.

L'APAGAFOCS és una revista virtual i electrònica en format .pdf, gratuïta, que es distribuirà trimestral a través del correu electrònic entre els bombers catalans, però també als principals arxius, biblioteques i centres de documentació del país i totes aquelles persones interessades en els bombers amb la voluntat de immortalitzar la nostra història.

Aquesta revista està feta per bombers i gent que estima l'ofici, on també hi col·laboren historiadors i acadèmics. **L'APAGAFOCS** neix amb la finalitat d'estudiar i donar a conèixer la història dels bombers catalans en qualsevol de les seves èpoques, promoure la recerca i esdevenir una eina de formació, però també amb la finalitat d'establir a la llarga un inventari i arxiu de documentació, material fotogràfic, material del servei de tot tipus, vehicles, uniformes i cascs, etc. Ens veiem cada tres mesos! Salut!

EL BOMBERO ESPAÑOL

Ressenya de la revista que es va editar a Barcelona entre 1919 i 1920 amb un tiratge de 7.000 exemplars

❖ **Marc Ferrer i Murillo**

Editada a Barcelona per una sèrie de tècnics i comandaments de bombers, el primer número va sortir el 10 d'agost de 1919 i amb un tiratge de 7.000 exemplars. La seva finalitat era donar a conèixer tot allò relacionat amb l'extinció d'incendis, la prevenció, el material, la formació, higiene i sanitat, assegurances, notícies d'incendis i sinistres, informació relativa a l'organització, etc. També informava del servei i actuacions de bombers d'altres països, gràcies a corresponsals que tenia en l'estranger i fins i tot hi havia informació econòmica i borsatil. Progressivament la revista barcelonina es va anar afermant com una de les millors revistes europees del seu gènere. La seva periodicitat era quinzenal.

Des de les vintena de pàgines de cada número d'*El Bombero Español* es van portar a terme moltes iniciatives i campanyes, com la "Orden de Cervantes" amb la intenció de dotar de pensions i assegurances d'accidents a tots els bombers, idees per a organitzar cossos de bombers provincials, la creació d'un federació de bombers espanyols. També van portar a terme subscripcions populars per a poder comprar material per a diferents cossos de bombers. Entre els que es van beneficiar podem destacar els bombers de Reus, Badalona i Sabadell. També es van recaptar diners per les famílies de bombers morts en servei. L'aparició d'*El Bombero Español* va possibilitar la formació de nous cossos de bombers i la reorganització i millora d'alguns altres. Moltes vegades els seus articles eren crítiques ferotges i denúncies sobre l'estat del material de molts cossos de bombers, la penositat amb que treballaven, la manca d'assegurances o pagaments al dia. La revista va voler ser pionera en moltes qüestions relacionades amb els bombers i per exemple, només pel simple fet de subscriure's, els bombers rebien una garantia d'assegurança de mort i d'incapacitat perpetua.

Moltes vegades els seus articles eren crítiques ferotges i denúncies sobre l'estat del material de molts cossos de bombers, la penositat amb que treballaven, la manca d'assegurances o pagaments al dia

Però una de les iniciatives més sonades que van sorgir des d'*El Bombero Español* va ser la celebració d'un congrés de bombers espanyols, anomenat Segon Congrés, ja que l'any 1904 es va celebrar a Barcelona el que podríem considerar el primer, tot i que va existir una indiferència força general. Però ara eren altres temps i a part de desenes d'adhesions de cossos de bombers espanyols, des de Catalunya es van adherir els bombers de Barcelona, Badalona, Figueres, Girona, Igualada, Lleida, Olot, Puigcerdà, Tarragona, Terrassa i Sabadell, participant els respectius caps de bombers en el congrés. Després de mesos de preparació, l'esdeveniment es va celebrar del 25 al 29 de novembre de 1920 a Barcelona. El darrer número del qual tenim constància d'*El Bombero Español* és el 27, publicat el dia de Nadal de 1920.

* Marc Ferrer i Murillo és historiador, bomber voluntari, i co-autor del llibre "Història dels Bombers de Terrassa".

DE DION BOUTON EL PRIMER COTXE DE BOMBERS DE LA CIUTAT DE VIC

L'any 1926 els Bombers de Vic van disposar del seu primer vehicle, un De Dion Bouton

❖ **Cristina Masramón i Martín**

El grup de bombers de la ciutat de Vic, format en l'any 1858, a partir de la Societat d'Assegurances Mútues contra incendis d'edificis de la ciutat de Vic, va donar lloc a la institucionalització i formació d'un grup de persones voluntàries, amb d'altres oficis, que s'organitzaven com a cos de bombers de Vic. Aquest primitiu cos de bombers depenia de l'Ajuntament de Vic, essent una colla d'homes que resolien diverses tasques municipals com podia ser el reg dels carrers, la poda dels arbres o d'altres tasques que milloraven l'estat dels carrers de la ciutat; en aquesta època la figura del cap de parc requeia directament en alguns dels membres del Consistori Municipal, concretament en l'arquitecte o l'aparellador.

En aquests orígens el parc de bombers es trobava en el mateix edifici de l'Ajuntament, en una petita sala a la planta baixa. En aquest indret hi guardaven els materials més necessaris. En els primers anys del segle XX, el parc es traslladà al carrer Jacint Verdaguer, on el magatzem per els vehicles i els materials era més espaiós, i on també hi van poder aparcar els primers vehicles de motor. Des de

l'Ajuntament de Vic va sorgir la iniciativa de comprar un vehicle per tal de facilitar algunes tasques municipals com el reg dels carrers i les places, i alhora per millorar l'extinció d'incendis o altres feines relacionades amb els bombers de la ciutat. La compra d'aquest cotxe es va acordar el dia 10 d'agost de 1926, a través de la qual s'iniciava un període de concurs, on totes les empreses que ho desitgessin podien presentar un vehicle de les característiques que es demanaven, per poder optar-ne a la venda. Els interessats havien de presentar a les oficines de la Secretaria Municipal de l'Ajuntament, en un termini de vint dies, un document segellat amb la identificació personal i les característiques del

cotxe que es posseïa per vendre, per tal de ser examinat per una comissió. En aquestes característiques calia detallar-hi tot allò que estigués relacionat amb el vehicle com la garantia, la marca de l'automòbil, la seva capacitat, així com un croquis, fotografia o dibuix amb una memòria amb les qualitats del seu funcionament. L'Ajuntament, recollia les sol·licituds i estudiava cada cas per tal de trobar el cotxe que més s'ajustés a les seves necessitats; una de les condicions que marcava era poder obtenir el cotxe dins el termini de quinze dies després d'haver signat la compra.

Es va convocar a tots els possibles venedors el 29 de setembre del mateix 1926, fent una exhibició dels vehicles al Prat de la Riera. Per tal d'examinar els diferents models s'hi van reunir l'alcalde, la majoria de regidors, tres pèrits, l'arquitecte municipal, el cap i els capatassos del cos de bombers de la ciutat. Entre els concursants que optaven a la venda del vehicle s'hi presentà Eusebi Bertrand Serra, establert a Barcelona, presentant un autobomba de la marca Berliet amb capacitat per a 4.500 litres amb un preu de 32.750 pessetes.

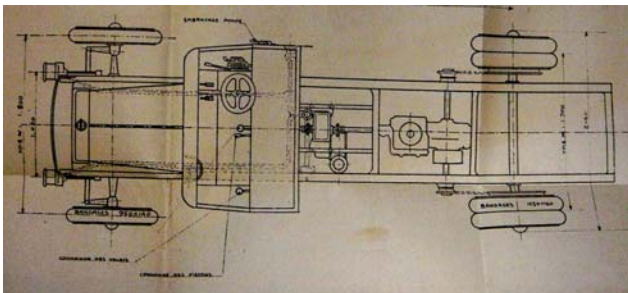
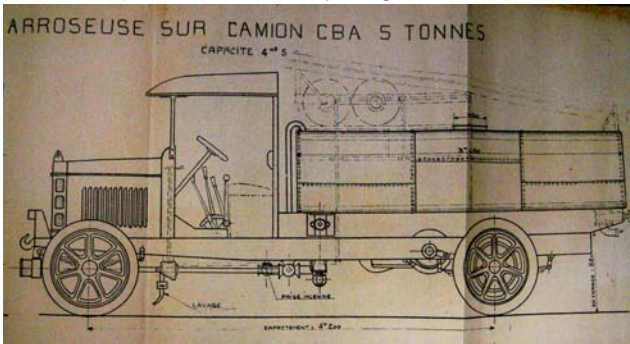
Estanislau Magre, també de Barcelona, oferia un De Dion Bouton per 32.000 pessetes i Guillermo Berényi, de Madrid, que oferia un Laffly de París amb un tanc de 3.000 litres amb tot tipus d'accessoris per 32.000 pessetes. Després de veure els vehicles, van comparar-los i en van destacar les seves qualitats més favorables. Finalment van decidir comprar el De Dion Bouton, formalitzant la compra

el dia 1 d'octubre de 1926.

El vehicle que proposava l'Ajuntament de Vic, com a cotxe oficial dels bombers, calia que fos un cotxe totalment nou, amb una capacitat mínima de 2.500 litres i que estigués proveït de diverses mànegues de vint-i-cinc metres com a

Des de l'Ajuntament de Vic va sorgir la iniciativa de comprar un vehicle per tal de facilitar algunes tasques municipals com el reg dels carrers i les places, i alhora per millorar l'extinció d'incendis o altres feines relacionades amb els bombers de la ciutat

mínim. El preu màxim que es disposava era de 33.000 pessetes, podent assumir el pagament en dues partides diferents, una el mateix moment de la compra i l'altra part durant la primera quinzena de l'any següent.

Les característiques que definien el cotxe escollit, el De Dion Bouton, era en primer lloc la situació del motor, que es trobava a la part del davant de la carrosseria, fixat sobre tres punts. Es tractava d'un motor de quatre cilindres en dos blocs amb una potencia de 20 cv; el seu funcionament es produïa gràcies a una palanca de mà i un accelerador de peu, i el refredament i ventilació d'aquest s'assegurava a través d'un radiador ventilador model De Dion Bouton. El carburador era de la marca Zenith del model adequat a la cilindrada del motor. Quan el motor es posava en funcionament, permetia aconseguir quatre velocitats i una de marxa enrere, a través d'una palanca situada a la mà del conductor i l'accelerador al peu. Per 1.200 revolucions del motor s'arribava a 28 km/h de gran velocitat, a 20 km/h en la tercera marxa, a 12 km/h en la segona marxa, i a 5 km/h en la primera marxa; la marxa enrere aconseguia 3km/h de velocitat. Disposava de dos frens, un fre de mà que actuava directament sobre les rodes del darrera, situat en una palanca a la dreta del conductor, i un altre de peu que actuava en el mecanisme diferencial. Tan les rodes del davant com les del darrera eren d'acer colat i muntades sobre coixinets de boles, essent senzilles al davant i

Pel servei contra incendis, el De Dion Bouton comptava amb una mànega de 70 mm de diàmetre, amb una llança d'entre 22 i 24 mm de diàmetre; dues mànegues de 50 mm amb una llança d'entre 18 i 14 mm de diàmetre

dobles al darrere. El tanc era de xapa d'acer reforçat, amb una capacitat de 3.600 litres i amb una entrada a la part superior per poder omplir, protegida per un filtre. La bomba era del model conegut com a volumètric. Aquest model permetia aspirar l'aigua del tanc i expulsar-la a l'exterior, expulsar-la per distribuïdors o bé aspirar aigua d'un pou amb un nivell d'aigua no inferior a una profunditat de set metres.

En referència al tanc, era de xapa d'acer, reforçat, amb una capacitat de 3.600 litres de capacitat. Les mides d'aquest tanc era de 2.450 metres de llarg, 1.700 metres d'ample i 0,880 metres d'alt. A la part superior hi tenia una petita sortida, semblant a una xemeneia, que servia per omplir-lo; aquesta sortida quan el vehicle estava en marxa quedava tancada amb una tapa. A l'interior d'aquesta xemeneia hi havia un filtre per evitar l'entrada de cossos estranys dins del dipòsit. En la part superior hi ha una barana que serveix perquè el personal que va dret s'hi pugui agafar.

El De Dion Bouton permetia realitzar tasques de reg. En concret n'oferia un de simple i usual o un reg a pressió per poder netejar els carrers. El sistema per regar s'efectuava a través de dues caixes de bronze col·locades a cada banda de la carrosseria; cadascuna tenia una pressió de tres quilos i mig, assegurant un bon reg amb una amplitud mínima de 4 metres; els comandaments per dirigir el reg estaven situats al seient del conductor. Permetia regar amb diverses intensitats; amb una intensitat màxima, podent arribar a una zona de nou a deu mil metres quadrats, durant tres minuts; o amb una intensitat lleugera es regava cap a cinquanta mil metres quadrats, en quinze minuts. La canalització d'aigua tenia dues sortides pel reg, oferint també la possibilitat del raig en forma de vano. Pel servei contra incendis, el De Dion

Bouton comptava amb una mànega de 70 mm de diàmetre, amb un llença aigües d'entre 22 i 24 mm de diàmetre; dues mànegues de 50 mm amb un llença aigües d'entre 18 i 14 mm de diàmetre. Aquestes mànegues podien oferir 50 metres d'aigua en sentit horitzontal i 30 metres en sentit vertical. El De Dion Bouton també podia ser utilitzat en inundacions per extreure l'aigua acumulada. El pes total del cotxe era de 4.200 quilos i també presentava complements presents en tots els vehicles com llums, compta quilòmetres i clàxon. Uns altres complements extres d'aquest cotxe de bombers de Vic, eren les eines com les claus angleses grans i petites, un gat per a 4.000 quilos, tornavisos, martells, etc. El color de la carrosseria era el característic color vermell, de tots els vehicles dels bombers.

Amb l'adquisició d'aquest cotxe bomba, el cos de bombers de Vic feia un salt qualitatiu en millora de les seves tasques; des de l'Ajuntament es va proposar nomenar un xofer amb una plaça d'interinatge, per tal d'assegurar les tasques de conducció d'una manera estable. En aquesta feina de conducció del cotxe que compraven s'hi relacionaven també les responsabilitats en el reg i neteja dels carrers, l'extinció d'incendis i tenir cura pel manteniment i bon estat del cotxe. En el cas concret que es produís un incendi a banda d'assistir-hi d'immediat, estava obligat a col·laborar en l'extinció del sinistre; en el cas d'incomplir les

El 25 de febrer de 1927 va ser escollit Miquel Garreta Sabadell, essent el primer xofer del De Dion Bouton

seves obligacions, podia ser penalitzat amb una multa, que podia ser de 10 a 50 pessetes, que s'imposava directament des de l'alcaldia.

L'Ajuntament va rebre nombroses instàncies per ocupar-se del De Dion Bouton; els sol·licitants van ser Manel Alier, mecànic; Miquel Garreta, amb titulació de xofer i mecànic; Ramon Sinca, xofer durant el seu servei militar o Ramon Casas, Lluís Roca i Lluís Pla. El 25 de febrer de 1927 va ser escollit Miquel Garreta Sabadell, essent el primer xofer del De Dion Bouton.

A finals de la dècada del 1920, el cap de parc de Vic era Manel Gausa, arquitecte municipal; com a segon cap hi trobàvem a Josep Verdager. En aquest moment dirigien gairebé a trenta bombers. Els primers que van ocupar els càrrecs de conductor, van ser en Garreta i més tard en Ramon Vila. També van conduir-lo Bonaventura Garreta; a partir de 1934 Lluís Garreta. Entrada la dècada dels anys 1940, Ramon Vila seguia essent conductor; més tard Secundino Torras, va ser un dels conductors més coneguts que va conduir aquest cotxe; era conegut com en Tino i va ser-ne l'encarregat fins a l'entrada dels bombers a la Diputació de Barcelona, l'any 1963.

* Cristina Masramon i Martín és historiadora i autor del llibre Història dels 150 anys dels Bombers de Vic

Fotos: Croquis i primeres imatges del De Dion Bouton.(Arxiu Històric Municipal de Vic i Arxiu Bombers de Vic)

HEMEROTECA HISTÒRICA

Reportatge aparegut a la revista *Imatges*, setmanari gràfic d'actualitat. Número 11, 20/08/1930.

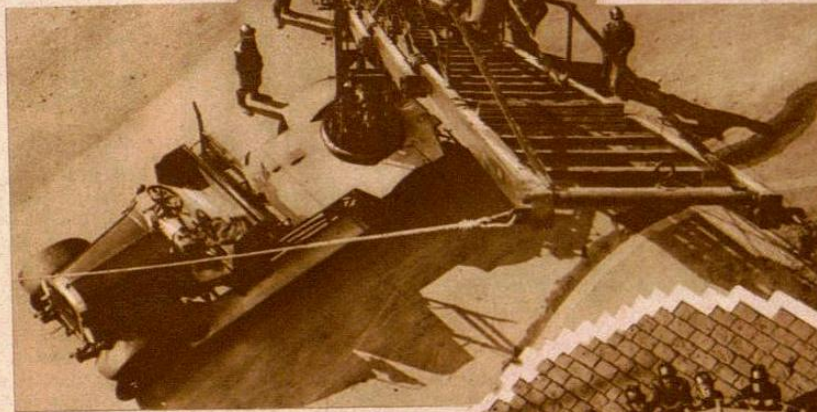
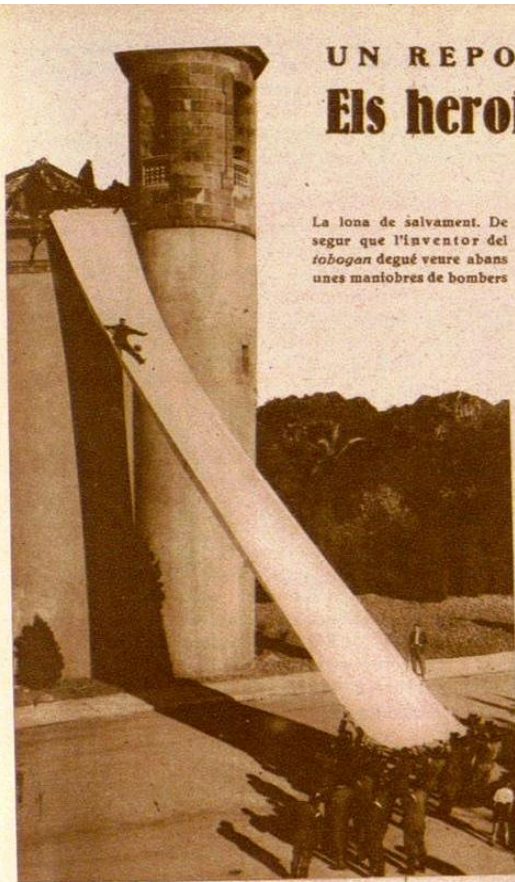
UN REPORTATGE INTERROMPUT Els herois del foc i de l'aigua

La lona de salvament. De segur que l'inventor del tobogan degué veure abans unes manobres de bombers

Havent dinat, ens presentem al parc Central amb el repòrter gràfic. Trobem pertot arreu amabilitat i desigs de complaure'ns. Des dels caps i personal de comandament fins al darrer individu, tots estan per nosaltres. Aprofitem l'ocasió de remerciar-los des d'IMATGES.

Treuen dues auto-escalles, una de vint-i-quatre i altra de trenta metres d'alçada.

— Primer farem proves de salvament— diu el sots-cap senyor Sabadell, que ens fa els honors junt amb l'oficial instructor senyor Bricall— El que primer cal, en arribar al lloc de l'incendi, és salvar les persones que possiblement puguin haver-hi dintre l'edifici en flames. Convé tenir en compte que les persones que es troben en aquesta situació, generalment sofreixen forta excitació nerviosa, produïda pel pànic, altrament ben lògic. Convé doncs que el bomber tingui una doble dosi de serenitat i de sang freda, per tal de poder acudir al

Cal tenir els pens ben fermes i el cap ben segur per enfilarse a aquestes alçades

L'escalament d'una paret, no és pas cosa fàcil. Pot dir-se que l'home-mosca devia tenir quelcom de bomber, i els bombers deuen tenir quelcom d'home-mosca»

UNA informació del Cos de Bombers de Barcelona, va semblar-nos que podia ésser interessant.

— Caldrà— preguntem al cap dels bombers senyor Gutiérrez — que esperem un dia que tinguin revista o manobres, per a poder fer un reportatge, en el qual, hom pugui veure com s'enfilen els seus homes i fan servir els múltiples aparells de salvament i d'extinció?

— De cap manera — ens respon—. Vostè vingui amb el fotògraf el dia que vulgui i farem tot el que calgui perquè quedin complaguts.

Aquests valents xicotets no volen res més que demostrar davant del públic barceloní que, en tots moments sempre estan en forma.

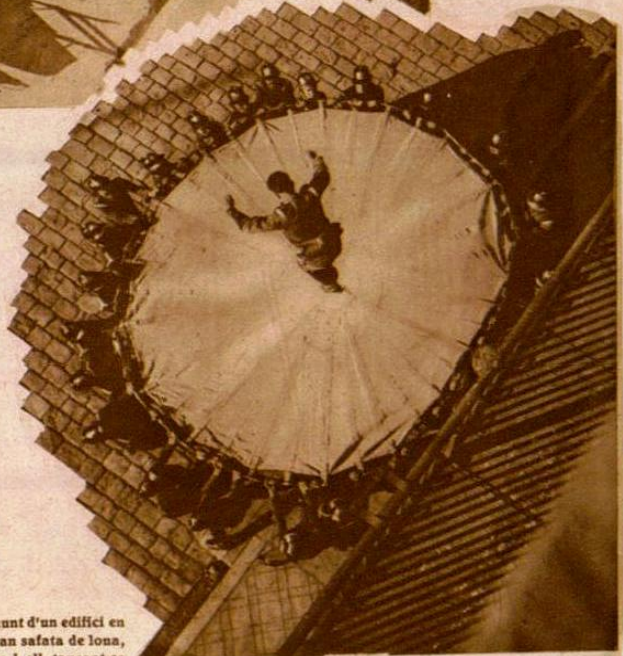
Abans, prenem unes petites dades estadístiques. El Cos de Bombers de Barcelona, és compost de 250 homes, a més del personal de tallers, oficines i comandament; en total uns 270 individus. Suposant que Barcelona tingui ara un milió i mig d'habitants, correspon un percentatge de 0'18 bombers per 1000 habitants mentre que, a moltes ciutats estrangeres, de menys importància que Barcelona (a Amèrica sobretot) trobem índexs de 0'90 i 1'20 bombers per 1000 habitants.

Entre auto-bombes, auto-escalles, tancs i d'altres serveis especials, el cos compta amb 36 vehicles, distribuïts entre els quatre parcs amb què és repartit el Cos, que són: Caserna Central (parc de la Ciutadella) La Sagrera, Hostafrancs i carrer de Lleida (Exposició).

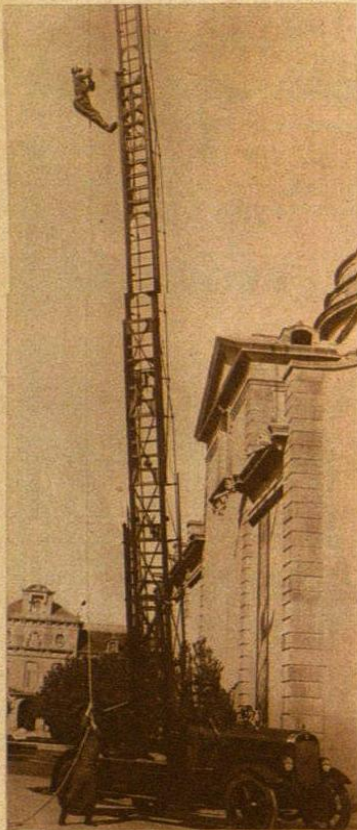
— Quants focs es produeixen durant l'any a Barcelona?

— És una xifra molt variable. Per terme mig, ha de sortir més d'un retén diari. De vegades falses alarmes, de vegades esgotaments d'aigües per inundacions. D'incendis importants, del que nosaltres en diem «grans incendis» que exigeixen més de dues hores de treball intens se'n produeixen una vintena a l'any; d'altres més petits, una dotzena cada mes; xemeneies i alarmes per començament de foc, gairebé cada dia.

De vegades un bomber pot quedar isolat damunt d'un edifici en runes on no poden entrar les escales. La gran safata de lona, sostinguda pels companys l'esperarà a baix i ell, tancant-se d'ells es llençarà a l'espai amb la seguretat d'ésser ben recollit

HEMEROTECA HISTÒRICA

Si en fer aquesta acrobàcia l'hi haguessin dit al pobre Valentí Almazán que abans de cinc hores fóra mort, en accident del servei, hauria arronçat les espatlles tot dient: — Potser si els bombers estem sempre en perill!

major nombre de persones i poder imposar-se en mig de l'aldarull de l'alarma. Els mitjans de salvament són: les escales, en primer lloc; després els cinturons salvavides lligats a un cable sense fi que passa per uns petits ternals amb un cadell de retenció que fa més lenta la davallada. Aquests dos bombers que ara

baixen donen tota la sensació de la seguretat de l'aparell.

El sac de salvament o tub de lona s'ha deixat en desús; és preferible la franja de lona que ara veureu utilitzar.

Això, quan es tracta de salvar persones que no pertanyen al cos, perquè quan són els mateixos bombers els que han de realitzar una davallada ràpida, practiquen el descens gimnàstic esmunyint-se corda avall com ara veurà.

I encarant-se a un xicot que estava al capdamunt d'una de les escales, cridà:

La immensa escala plegable s'enfila cap al cel...

— Vinga, Almazán, deixi's anar, poc a poc, i el bomber anà escorrent-se corda avall en una bella «performance».

— Un altre mitjà — va seguir dient — és el de llançar-se a l'espai al damunt d'una manta de lona que a baix sostenen altres bombers.

Vam poder veure com el cos del bomber, de l'alçada d'un segon pis, descriu una paràbola en l'espai i anava a caure damunt la manta.

— Demà farem maniobres de llençament d'aigua i després, si els plau, donarem una petita volta per la ciutat per tal que puguin recollir la impressió del pas d'un equip de bombers pel mig del tràfec ciutadà.

— A propòsit d'això — interrompem nosaltres; — ¿Es compleixen bé a Barcelona les disposicions sobre la circulació dels bombers en acudir a combatre un foc?

— Així així; van acostumant-s'hi, però costa. El que manen les ordenances i a més el sentit comú, és que en aparèixer els cotxes dels bombers, tota la circulació resti automàticament paralitzada. Doncs encara es troben conductors que no volen parar-se i fins pretenen avançar-nos en la marxa. S'han donat casos en què ens han abroncat perquè no complim els reglaments de circulació! Fins que tothom s'adoni bé d'això, no podem córrer ràpidament cap al lloc de l'incendi: No fent-ho així, pot repetir-se la catàstrofe de l'any passat en la qual morí un bomber.

I la catàstrofe es produí, ben aviat per cert. Aquell mateix vespre, en acudir a un incendi, l'auto-bomba A 5, (casualment el mateix de l'any passat) topà amb un autòmibus i bolcà. Foren ferits tots els bombers que hi anaven, dos dels quals moriren poc després i un altre ha restat en gravíssim estat.

El reportatge resta incomplet. Havia de finir amb l'aparatosa exhibició dels dolls d'aigua sortint brunzents de les boquilles de foc i la fatalitat fa que acabi amb la fotografia de l'enterrament dels dos abnegats xicotets víctimes de l'accident.

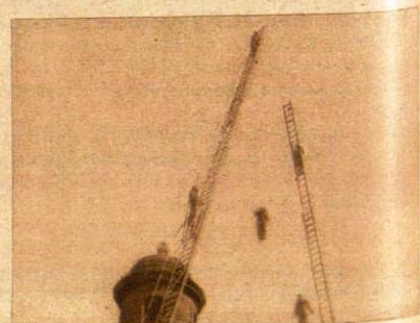
Aquest reportatge serà un testimoni més de la muda heroicitat dels bombers, pacífics i alhora coratjosos soldats de l'exèrcit del foc i de l'aigua. Serà, a més, un document que un atzar dolorós converteix en curiosíssim. Valentí Almazán, un dels bombers morts, va ésser retratat pel nostre fotògraf poques hores abans de morir, quan alegre i optimista, ple de salut i vida, realitzava davant nostre l'arriscada maniobra del davallament per la corda, penjant de l'escala.

Siguin les nostres paraules un record i un homenatge. Un record piadós per Claudi Garcia i Valentí Almazán, els dos humils servidors de la ciutat, morts en compliment de llur deure. Un homenatge al Cos de Bombers, els herois del foc i de l'aigua. JOAQUIM VAYREDA I AULET

No esperàvem acabar així el nostre reportatge. Malauradament un accident imprevisit ens obliga a cloure'l amb aquesta nota fúnebre. L'enterrament dels bombers Claudi Garcia i Valentí Almazán

FOTOS CASES

Ben mirat, la figura d'aquests homes penjats amb el cinturó de salvament, no és molt elegant. En cas de foc, però, i tractant-se de salvar la vida, no és pas cosa de fixar-se massa en qüestions d'estètica

ELS CAPS DEL COS DE BOMBERS DE BARCELONA (1833-1981)

Els comandaments, dels Bombers de Barcelona han estat homes amb influència en la ciutat i que, d'alguna manera, caracteritzen les diverses èpoques del Cos, des del seu inici fins a la democràcia actual

❖ Jesús Mestre i Campi

El carisma d'un bon governant pot tenir un efecte beneficiós sobre l'entitat que governa i, segons com, pot deixar una empremta duradora. La història del Cos de Bombers ha deixat a protagonistes destacats en el seu comandament, homes amb influència en la ciutat i que, d'alguna manera, caracteritzen les diverses èpoques del Cos fins a la democràcia.

Els orígens

Els orígens del Cos de Bombers de Barcelona s'han de situar a la dècada de 1830, en plena revolució liberal a l'Estat espanyol i, sobretot, a Barcelona. L'any 1833 es va iniciar la Primera Guerra Carlina, un enfrontament entre dues concepcions antagòniques de societat: el naixent estat liberal encara era feble i ple de dubtes, i els carlins, partidaris de la monarquia absoluta i de la pervivència dels privilegis de l'aristocràcia heretats

del feudalisme, eren prou nombrosos per plantar cara als liberals.

En aquest context històric, a Barcelona hi ha plena consciència dels canvis socials i econòmics provocats per la industrialització, i dels problemes de seguretat —en molts sentits— que comportava. La convivència forçada entre les fàbriques de vapor i els habitatges dins de Barcelona, que encara conservava les muralles medievals, no era gens higiènica i comportava molts perills: els vapors podien explotar! Així, entre 1830 i 1833, l'Ajuntament de Barcelona, a proposta de diversos particulars, estudia la possibilitat de redactar un reglament per actualitzar i normalitzar les tasques d'extinció d'incendis i salvament. Aquest reglament va ser aprovat el 29 de març de 1833. El primer cap de la companyia de bombers de Barcelona va ser l'arquitecte Josep Mas i Vila i la formaven 30 paletes o manobres, 8 fusters i 2 manyans. Cada bomber tenia un casc i la companyia disposava d'una bomba hidràulica i un carro per transportar-la.

La vida d'aquesta companyia, de fet, va ser efímera: dos anys més tard, després de la Crema de Convents de l'estiu de 1835, en plenes Bullangues de Barcelona, la responsabilitat de les tasques contra incendi es confia a la companyia de sapadors de la Milícia Nacional, mesura extraordinària que també va ser provisional: el 1842, després del

El primer cap de la companyia de bombers de Barcelona va ser l'arquitecte Josep Mas i Vila i la formaven 30 paletes, 8 fusters i 2 manyans

bombardeig de la ciutat per part del general Baldomero Espartero, cap del govern espanyol, es va suprimir la Milícia barcelonina i, amb ella, la companyia de sapadors-bombers. Paral·lelament s'havia fundat la *Sociedad de Seguros Mutuos de Incendios de Barcelona* (la Mútua), l'any 1836, i feia temps que reclamava a l'Ajuntament la constitució d'una

companyia més estable. La situació era precària; per exemple, quan calia apagar un incendi calia anar a casa de Josep Xifré, un indià que havia fet una gran fortuna a Amèrica, ja que era qui tenia la bomba hidràulica més moderna de la ciutat. Finalment, a principis de 1845 la Mútua i l'Ajuntament acorden gestionar a part iguals la companyia de bombers, la doten d'un nou reglament i modernitzen l'utilitatge. Poc després, l'abril de 1847, l'arquitecte Antoni Rovira i Trias es nomena cap del Cos de Bombers.

Antoni Rovira i Trias

Amb Rovira i Trias se salva aquest primer període de caràcter més provisional i es consolida definitivament el Cos de Bombers de Barcelona. Rovira, arquitecte i urbanista molt valorat a la ciutat, s'interessa en els aspectes

Rovira i Trias

teòrics i fa diversos viatges a l'estranger per reunir informació sobre els bombers d'altres ciutats, sobretot París. Finalment, l'any 1856, publica el *Manual para la extinción de incendios* on recull la seva experiència al front del cos de bombers i teoritza sobre la millor manera d'organitzar una companyia. Aquesta obra vincula la necessitat d'un servei d'extinció i prevenció d'incendis a un context

social i econòmic determinat, com era la nova societat industrial de l'època, i de forma evident una Barcelona que estava enderrocant les antigues muralles medievals i s'encarava a la construcció de l'Eixample. Rovira i Trias va ser cap dels bombers barcelonins fins gairebé la seva mort, l'any 1889, tot i que va haver alguns períodes que va dimitir (el 1865, el 1870) per desavinences amb l'Ajuntament i sempre amb demandes de millores pels bombers. Així, per exemple, després d'haver dimitit el 1865, el 1868 torna forçant l'aprovació d'un nou reglament que configura una companyia molt més sòlida i estable.

La forta personalitat de Rovira i Trias es fa extensible als bombers i inaugura un llarg període on al front del Cos hi haurà homes de gran personalitat i ascendència, com el mateix Pere Falqués i Urpí, que va substituir Rovira i va ser cap de bombers fins l'any 1916, quan va

morir prematurament. Falqués també era arquitecte de formació i de prestigi a la ciutat, especialitzat en construccions en ferro i maó vist, arquitecte municipal en cap i president de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya. Com a cap dels bombers va apostar decididament per la modernització de l'utilitatge i la incorporació dels automòbils, cosa que feia molt més eficient la feina dels bombers.

El va substituir el també arquitecte Andreu Audet i Puig, cap de bombers entre 1917 i 1924, quan va ser cessat per motius polítics. Audet era un home llargament vinculat al Cos i, com la majoria dels comandaments dels bombers, vinculats a les idees reformistes

Audet i Puig

de la Mancomunitat de Catalunya que, precisament, el cop d'estat de Primo de Rivera acabava de clausurar. Amb el pretext d'ineficàcia per l'actuació dels bombers en el incendi del taller metal·lúrgic *El Nuevo Vulcano*, de la Barceloneta, i arran d'una denúncia anònima, es va obrir un expedient sancionador que va suposar la destitució d'Audet i la dissolució del Cos per, segons es deia, per emprendre «la reforma del Cuerpo». Els bombers, doncs, patien una depuració que va arrossegar a diversos comandaments, com el cap de personal Josep J. Jordán que havia testificar a favor d'Audet, l'enginyer Melcior Marial o el caporal Aureli Alberola. Interinament es va confiar el comandament del Cos a l'enginyer industrial Emilio Gutiérrez.

Gutiérrez no va ser ben rebut pels bombers ni pels arquitectes, que van protestar amb reiteració al municipi sobre el fet que un

E.Gutiérrez

enginyer fos el cap dels bombers, un càrrec reservat fins al moment en exclusiva als arquitectes. Tanmateix, Gutiérrez va aconseguir en motiu de l'Exposició Industrial de 1929 una important partida econòmica amb la qual va adquirir 22 automòbils nous, entre ells 14 vehicles Magirus considerats els més moderns de

l'època. El 1931, amb l'esdeveniment de la Segona República, Gutiérrez va ser cessat i substituït interinament per Josep J. Jordán.

La família Jordán

El desembre de 1931 Jordán va ser confirmat definitivament i va nomenar com a sotscap Josep Sabadell. L'època de Josep M. Jordán Poyatos al front del Cos, entre 1931 i 1954, es caracteritza per l'estabilitat tot i l'alternança de diversos

Josep M. Jordán Poyatos

però necessària estabilitat en l'acció diària dels bombers. Cal destacar d'aquests anys la constitució de l'*Agrupación Cultural y Deportiva, la Cultural*, l'any 1946, una institució que va propiciar molts contactes a nivell internacionals

L'època de Josep M. Jordán Poyatos al front del Cos, entre 1931 i 1954, es caracteritza per l'estabilitat tot i l'alternança de diversos períodes històrica: Segona República, Guerra Civil i Franquisme

períodes històrica: Segona República, Guerra Civil i Franquisme. Els bombers van patir amb la guerra i, a la postguerra, amb les indiscriminades depuracions amb les que el nou règim franquista va flagel·lar el Cos, com tantes altres institucions de la ciutat. La continuïtat de Jordán va ser beneficiosa per aconseguir una difícil

substituir Josep M. Jordán Casaseca, fill de Jordán Poyatos. El comandament de Jordán Casaseca es va caracteritzar per la continuïtat i va ser prou hàbil per mantenir els bombers el més apartat possible dels esdeveniments polític dels darrers anys del franquisme, la transició i el restabliment de la Generalitat. L'any 1981, quan es va jubilar, el país havia entrar decididament en un règim democràtic i, la gestió al front del Cos, va passar a ser menys personalista i va tendir a ser més tècnica.

Com mostren aquests notes, la història del Cos de Bombers de Barcelona no ha estat una bassa d'oli ja que, com a institució viva i

en els anys més obscurs de l'autarquia espanyola. Al arribar la jubilació de Jordán, l'any 1954, Josep Sabadell i Mercadé, el sotscap, el va substituir. Sabadell és autor d'una completíssima crònica sobre el Cos de Bombers barceloní, i un home sempre vinculat als bombers. Quan es va jubilar,

l'any 1961,

Josep Sabadell i Mercadé

canviant, s'ha trobat en tot tipus de conflictes i problemes inherents a cada període històric, de vegades polítics i molt sovint de caràcter laboral. La institució, però, ha aconseguit al llarg de la seva història ser indispensable per garantir la tranquil·litat en la vida quotidiana dels barcelonins.

* Jesús Mestre i Campi és Doctor en Història Contemporània i especialista en la història social i política de Barcelona a mitjan segle XIX. Es autor de la Història del Cos de Bombers de Barcelona (reeditada el 2005), entre altres obres.

ELS INCENDIS FORESTALS A LA COSTA BRAVA L'ESTIU DE 1967

L'interior de la Costa Brava es va veure afectada a finals de juliol per uns incendis que van durar 6 dies i van cremar 4.000 hectàrees

❖ Marc Ferrer i Murillo

L'estiu de 1967 va ser un dels més calorosos del segle XX. Les seves conseqüències van ser nefastes pel que fa a incendis forestal i això va provocar que l'any següent s'iniciés la lluita organitzada a nivell estatal atenent la greu campanya de 1967. Un d'aquests focs va afectar l'interior de la Costa Brava a finals de juliol.

Els frondosos boscos que rodegen Lloret de Mar i s'endinsen cap a Tossa de Mar i Vidreres van començar a patir un important incendi a primeres hores de la tarda del dia 27 de juliol de 1967 en el paratge conegut com la Plana Major. Els bombers de Figueres i Palamós van ser els primers en actuar, però per l'increment del foc, per

Uns 2.500 voluntaris, molts d'ells turistes, també es van afegir per lluitar contra l'incendi i els pagesos de la zona van fer servir la seva maquinària per fer tallafocs i evitar les flames

la nit també van ser mobilitzats un retén d'un regiment de l'exèrcit espanyol de la província. A l'endemà es van mobilitzar més soldats, arribant a ser uns 150 homes, juntament amb d'altres bombers de diferents Cossos de la Diputació Provincial de Barcelona, com Sant Celoni, Hospitalet, Gavà, així com els Bombers de l'Ajuntament de Barcelona i de Girona que

també van lluitar contra les flames evitant que aquestes arribessin a l'urbanització Roca Grossa de Lloret de Mar. La Guàrdia Civil va tallar diferents carreteres per facilitar les tasques d'extinció.

La tarda del dia 29 les flames continuaven avançant cap al nord i ja portaven devastades més de dos mil hectàrees i

amenaçaven el paratge de Sant Grau i els boscos de Sant Feliu de Guíxols. Uns 2.500 voluntaris, molts d'ells turistes, també es van afegir per lluitar contra l'incendi i els pagesos de la zona van fer servir la seva maquinària per fer tallafocs i evitar les flames. També es van fer diferents contrafocs, un d'ells amb una extensió de tres kilòmetres per evitar que el foc passés la carretera i avances cap a Sant Grau. Aquell dia FECSA va tallar el fluid elèctric entre Tossa i Sant Feliu a causa del perill de caiguda d'un cable d'alta tensió.

Malgrat els tallafocs i els esforços heroics dels bombers l'endemà el foc va arribar als boscos de Sant Grau. Aquella nit des de Sant Feliu fins a Llagostera només es veien flames i flames. El voraç

incendi va avançar tenint tres importants fronts, un cap a Sant Feliu, l'altra cap a Solius i el tercer cap a les costes de l'Alou, que al trobar-se amenaçaven les Gavarres. Per intentar aturar el foc es va fer una línia de defensa a la carretera de Girona a Sant Feliu i des de Llagostera fins a Sant Feliu es van fer tallafocs, talant tots els arbres amb una profunditat de 30

metres. A la vila de Solius els veïns van tenir les flames a pocs metres de les cases i aquella nit les tasques d'extinció van ser terribles. La gravetat de la situació va fer que el Capità General de Catalunya, el Governador Civil de Girona i el President de la Diputació es traslladessin fins a la zona per coordinar l'extinció. En

El voraç incendi va avançar tenint tres importants fronts, un cap a Sant Feliu, l'altra cap a Solius i el tercer cap a les costes de l'Alou, que al trobar-se amenaçaven les Gavarres

l'Ajuntament de Santa Cristina es va establir el comandament. Els militars ja mobilitzats 500 soldats. També es van formar petits retens de bombers que es van repartir per les masies de la zona amb la intenció d'aïllar-les del foc, tot fent tallafocs, remullant les parets i fins i tot, inundant amb escuma els voltants. El darrer dia de juliol, al vespre, les flames havien arribat a Can Paxot i Audell, a Llagostera, Els Carquexells, la Plana Sasarsa i la Cova del Llop a Solius i la Pedralta de Santa Cristina i Casanova.

Al migdia del dia 1 el vent va revifar les flames que avançaven per les costes de L'Alou i després de creuar el riu Ridaura van sorprendre a un destacament de soldats que amb extintors de motxilla i pics i pales lluitaven contra l'incendi en el pont de l'Alou. Les flames els hi van passar a 200 kilòmetres per hora. Els bombers no van poder atrapar el foc fins el Mas Vidal, tres quilòmetres més enllà del pont. Les flames també van arribar fins la urbanització de Casanova de Sant Feliu, però van ser aturades, gràcies als contrafocs realitzats i els treballs de la maquinària pesada desplegada. En previsió es va establir un retén de bombers a Mas Llambí per evitar que el foc arribés al cor de les Gavarres.

Finalment després de sis dies, 146 hores de lluita contra les flames, durant la tarda del 2 d'agost les autoritats van donar el foc per extingit, tot i que els retens de vigilància de bombers i militars van estar dos dies més per la

zona afectada, els boscos de Lloret de Mar, Tossa de Mar, Llagostera, Sant Feliu de

Finalment després de sis dies, 146 hores de lluita contra les flames, durant la tarda del 2 d'agost les autoritats van donar el foc per extingit

Guíxols, Santa Cristina d'Aro i Romanyà. En total es van cremar unes 4.000 hectàrees, en la zona interior des de Rossell, Cadiretes, Sant Benet, Turó de l'Home, Can Tallada, L'Alou, Can Rixech fins Can Sota, arribant les flames fins a 10km de la costa. Tot i la gravetat de l'incendi la part muntanyosa que dona al mar no

va patir cap afectació, així com tampoc cap patrimoni turístic de la zona.

* Marc Ferrer i Murillo és historiador, bomber voluntari, i co- autor del llibre "Història dels Bombers de Terrassa".

Fotos: Servei de Gestió, documental, arxius i publicacions de Girona (SGDAP). Fons Narcís Sans i Prat.

HA ESTAT NOTÍCIA...**➤ Mobilitzacions dels Bombers de Barcelona**

Al llarg dels darrers mesos del 2008 els Bombers de Barcelona han fet una sèrie d'actes, protestes i mobilitzacions per demanar millores en el conveni col·lectiu que estan negociant amb l'Ajuntament, davant de la precarietat que acumulen des de fa 17 anys. Els Bombers de Barcelona denuncien que per la manca d'inversió del consistori treballen amb vehicles de més de 17 anys d'antiguitat, que els cascós són vells i estan caducats i que les condicions higièniques en alguns parcs són deficientes. A més, també volen que se'ls equipari legalment amb els Bombers de la Generalitat, un fet que els suposaria diferents condicions de treball i una millor remuneració. A mitjans de desembre Bombers i Ajuntament van arribar a un pre-acord de cara al 2011. Després d'aquesta pre-acord, no hi haurà més mobilitzacions.

➤ Joan Boada dona el tret de sortida a la commemoració dels 150 anys del Parc de Bombers de Tarragona

El secretari general d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Boada, va presentar el 18 de desembre de 2008 a l'Ajuntament de Tarragona, el llibre "El Cos de Bombers de Tarragona, 1858-2008", obra de l'historiador i bomber Pep Farré. En l'acte, que també va comptar amb la participació de l'autor del llibre i de la directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, Olga Lanau, Boada va felicitar els bombers de Tarragona per l'aniversari i va destacar alguns episodis importants del segle i mig de vida del Cos: la participació en la Junta de Defensa Passiva per fer front als 'brutals bombardejos' soferts per la ciutat durant la Guerra Civil, les tasques de salvament dutes a terme arran de l'explosió d'un camió cisterna al càmping dels Alfacs al 1978, i els treballs realitzats en l'incendi causat per un atemptat d'ETA a les instal·lacions d'Enpetrol el 1987, entre d'altres. En el transcurs de la presentació, Boada també ha comentat els actes que la Comissió Organitzadora de l'aniversari està preparant per commemorar l'efemèride. Així, entre aquests hi haurà una jornada pensada estrictament per als petits. El seu objectiu serà el de donar a conèixer als menuts la feina que duen a terme els Bombers; bàsicament, l'extinció d'incendis i els salvaments de persones. També hi haurà una jornada tècnica que analitzarà l'excarceració de víctimes atrapades en vehicles accidentats i que consistirà a donar a conèixer les noves eines emprades per fer aquests rescats, els

nous elements de seguretat dels vehicles que apareixen constantment, l'anàlisi del seu comportament en cas d'un sinistre i la posada en comú d'experiències per conèixer noves tècniques de treball. Per la seva banda, l'autor del llibre, Pep Farré, va explicar que la base de la seva investigació han estat les fonts documentals conservades (actes dels Plens de l'Ajuntament, escrits generats pel Cos de Bombers al llarg de la seva història, desats a l'Arxiu Municipal, i notícies de premsa de tot aquest període) i les entrevistes personals que ha fet a nombrosos bombers jubilats. Farré va qualificar el seu treball de "petita aportació a la historiografia local de Tarragona". El llibre, de 137 pàgines, es divideix en 4 capítols i inclou una rica varietat de fotografies i reproduccions de documents històrics.

➤ Elaboració de la carta de serveis de Bombers de la Generalitat de Catalunya

La Direcció general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments va endegar el desembre de 2008, amb el suport del Gabinet Tècnic de la Direcció de Serveis, el procés d'elaboració de la carta de serveis del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, amb la finalitat que sigui una eina que porti millores en la qualitat dels serveis i alhora permeti més interacció amb la ciutadania i reforci els valors de proximitat, transparència i participació. La carta de serveis es concretarà en un document on es recollirà informació d'utilitat per a la ciutadania, empreses i organitzacions sobre els serveis que s'ofereixen, qui els presta i en quines condicions. A més quedaran recollits els compromisos que el Cos de Bombers adoptarà sobre l'eficàcia i la qualitat en la prestació d'aquests serveis. I s'establiran els mecanismes de participació dels usuaris/es.

➤ L'Ajuntament de Barcelona treballa per l'adscripció de Bombers de Barcelona a la nova llei de bombers de Catalunya

L'Ajuntament va anunciar el 23 d'octubre de 2008 a la Comissió de Prevenció, Seguretat i Mobilitat que el Consistori treballa des del novembre de 2007 per a la inclusió del Cos de Bombers de Barcelona en la nova llei de bombers de Catalunya, en procés d'elaboració per part de la Generalitat de Catalunya. Aquest nou marc legal permetria, entre d'altres aspectes, ampliar les possibilitats de promoció i de carrera professional dels bombers al Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS), que ara mateix, sota la llei de règim local del 1985, està limitada a

l'escala operativa fins a la categoria d'oficial. Sota la nova llei, en procés de redacció, no hi hauria límit dins del Cos de Bombers de Barcelona per ascendir i desenvolupar una carrera professional completa dins de l'SPEIS. A més, permetria homogeneïtzar les escales de comandament d'ambdós Cossos de Bombers, unificant el nomenclàtor de càrrecs i creant categories semblants i corresponents en un i altre Cos.

➤ **Simulacre a Martorell**

La Direcció General de Protecció Civil va organitzar el 19 de desembre de 2008 un simulacre d'activació del Pla d'emergència exterior del sector químic de Catalunya (Plaseqcat) a l'interior de les instal·lacions de l'empresa Solvay a Martorell (Baix Llobregat). Es va simular un accident greu que afectava els municipis de Martorell i la urbanització Les Carpes d'Abrera, els quals van fer sonar les seves sirenes. Més de 400 persones van participar activament en aquest simulacre: efectius dels diferents grups actuants (Bombers, Mossos d'Esquadra, Polícies Locals, personal sanitari i grup de control ambiental), personal de la indústria i dels ajuntaments, mitjans de comunicació, directius, el personal dels centres escolars i dels centres sanitaris, figurants i representants d'altres municipis. El secretari general del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Boada, va fer una valoració positiva de l'exercici "perquè és molt important que el ciutadà sàpiga quin és l'entorn en què viu i en quines condicions conviu, i sobretot que sàpiga quines són les seguretats que se li poden donar des de les administracions públiques i des de la mateixa empresa davant d'una situació de risc". D'aquesta manera augmentarà la sensació de seguretat que pugui tenir la població.

➤ **Entre 35 i 40 persones són evacuades per l'incendi a un pàrquing de Centelles**

Els Bombers de la Generalitat van treballar la matinada del 10 de desembre de 2008, en l'extinció d'un incendi al pàrquing d'un edifici de vivendes del carrer Diagonal, núm. 37, de Centelles (Osona). A causa del foc, es va haver de desallotjar entre 35 i 40 persones tot i que no va haver-hi cap ferit o afectat. El foc va provocar cremades a 2 vehicles del garatge situat al soterrani de l'immoble. Els veïns van poder tornar als seus domicilis una vegada es va extingir l'incendi i es va comprovar que l'estructura de l'edifici no havia quedat afectada. Van treballar en aquest servei 6 dotacions dels Bombers de la Generalitat.

➤ **Explosió de gas a Gavà**

El 3 de desembre de 2008 una explosió de gas, en un edifici del carrer de Vicenç Bou de Gavà (Baix Llobregat) va causar vint-i-vuit ferits, disset de greus, sis dels quals van morir els dies posteriors. L'edifici va restar molt malmès: la planta baixa, tota calcinada per l'incendi degut a l'explosió. Vint-i-tres dotacions de Bombers van escorcollat la runa en buscar de més ferits o víctimes mortals. Els habitatges afectats van ser la planta baixa i dues plantes més amb quatre pisos a cada una, d'un bloc aïllat al camí de Ca N'Espinós. A causa de l'explosió la façana i l'estructura també van quedar afectades. Els Bombers van evacuar cinquanta veïns d'edificis pròxims com a mesura preventiva. Els informes preliminars dels Mossos d'Esquadra i dels Bombers conclouen que la causa de l'explosió va ser una acumulació de gas procedent d'una fuga de la canonada de subministrament de la finca. La canonada de subministrament d'aigua tenia un forat i l'aigua que en sortia incidia directament en el punt de la fuga de la canonada de gas. Entre el sostre del segon pis i la teulada de l'edifici s'hi va acumular una gran bossa de gas, i és per això que els efectes destructius van ser més intensos en aquest punt de l'edifici. Després de l'explosió, però, va continuar entrant gas a l'edifici que, juntament amb el que ja s'havia acumulat, va produir l'incendi.

➤ **El conseller d'Interior presenta al Parlament el projecte de Llei de prevenció i seguretat contra incendis**

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Saura, va presentar el 28 de novembre de 2008, al Parlament de Catalunya el projecte de Llei de Prevenció i Seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis, la qual té per objecte l'ordenació i regulació legislativa en aquesta matèria. Aquesta llei determina una distribució competencial en aquesta matèria, i fixa les normes que regulen les condicions de seguretat en cas d'incendi. Un altre dels aspectes que preveu la llei és que determina el règim d'intervenció administrativa, i preveu la possibilitat d'exercir un triple control: en una primera instància, mitjançant una revisió dels projectes abans no es comencin a executar; en segon lloc, mitjançant la comprovació del compliment de la normativa en les obres acabades just abans que s'iniciï l'activitat per la qual estan pensades; i, en darrera instància, mitjançant les inspeccions en les instal·lacions ja en ús. Finalment la llei també determina i regula la figura de les entitats col·laboradores, de manera

que tant la Generalitat com els Ajuntaments podran disposar d'entitats facultades per exercir funcions de control preventiu. Aquest projecte de llei, que amb la seva presentació inicia la tramitació parlamentària, respon al fet que cada vegada més s'ha anat reforçant la necessitat d'una regulació normativa específica i més completa en l'àmbit de la prevenció i seguretat contra incendis.

➤ **Es tanca la millor campanya forestal dels darrers anys**

Les pluges que van tenir en els mesos anteriors i la manca d'episodis de calor forts van propiciar els millors resultats en incendis forestals a Catalunya dels últims anys. Els Bombers de la Generalitat del 15 de juny al 15 de setembre van efectuar un total de 1.118 serveis, amb un recompte de 101'053 hectàrees forestals cremades. Entre aquests serveis es va efectuar sortides de recolzament i ajut a Zuera (Saragossa) i Saint-André-de-Roquelongue (Narbona). L'únic incendi relativament important d'aquest estiu es va produir el 8 d'agost a Almenar (Segrià). Les flames van calcinar unes 55 hectàrees. D'altra banda segons dades dels Bombers de Barcelona, la campanya forestal del Cos es va tancar amb només 0'12 hectàrees de matolls cremades al parc natural de la ciutat. En total, es va actuar en quatre incendis forestals des de l'inici de la campanya, l'1 de maig, fins al tancament, el 28 de setembre. Dins de l'actuació preventiva de Bombers de Barcelona durant l'estiu, es van realitzar 286 sortides de reconeixement de camins i accessos i proves d'hidrants dels itineraris realitzats a Collserola.

➤ **Nous caps de parc**

En els darrers mesos de 2008 es van incorporar en les noves funcions de caps de parc dels Bombers de la Generalitat de Catalunya: Ferran Sansano i Mas com a cap de parc de Martorell; Oscar López i Vidal com a cap de parc de Sant Feliu del Llobregat; Ramon Canyelles i Ricart com a cap de parc de Vilafranca del Penedès; Ramon Llaó i Aliaga com a cap de parc de Vilanova i la Geltrú; Pere Escabias i Craviotto com a cap de parc de Tàrraga; Ramon Viladrich i Farguell, com a cap de parc de Rubí i Jordi Moreno i Millán com a cap de parc de Terrassa.

➤ **Sortides per ventada**

Els Bombers de la Generalitat van fer 31 sortides per vent des de les deu del vespre del divendres 21 de novembre de 2008 fins a les deu del matí del dia següent. Setze d'elles van ser al Camp de Tarragona, nou a les Terres de l'Ebre i cinc al sud

de l'àmbit Metropolità. La majoria d'elles, van ser per la caiguda d'arbres i branques; i algunes per elements com antenes, cables, uralites o cartells.

➤ **Ingrés a la secció activa del cos de bombers voluntaris de la Generalitat de Catalunya**

El 11 de novembre de 2008 es feia pública la Resolució /3262/2008, de 4 de novembre, de convocatòria del procés per a l'ingrés a la secció activa del cos de bombers voluntaris de la Generalitat de Catalunya. A mitjans de gener es van fer les proves d'accés.

➤ **Deflagració de gas a Vilanova i la Geltrú**

11 dotacions dels Bombers de la Generalitat van intervenir al carrer Josep Coroleu de Vilanova i la Geltrú (Garraf) el 19 de novembre de 2008, on va haver una deflagració de gas que va ferir de diversa consideració a quatre persones, veïns del bloc número 90 d'aquesta via. L'edifici va ser evacuat durant unes hores fins que no es va determinar l'origen de l'explosió i es descartés tota mena de perill. L'edifici, no va sofrir cap dany estructural. Els comerços de la rodalia també van tancar durant les tasques dels bombers i tècnics.

➤ **Incendi en una nau industrial de Valls**

Un incendi va afectar una nau de l'empresa TCTP, plàstics i cartrons, situada al número 62 del carrer Licoristes del polígon industrial Licoristes de Valls (Alt Camp) el 12 de novembre de 2008. La nau, de 1.400 metres quadrats, va cremar completament i el sostre es va ensorrar. Els bombers van poder evitar que el foc es propagués a la nau contigua a l'afectada. Van treballar 21 dotacions dels Bombers de la Generalitat en aquest incendi que no va provocar cap afectació personal.

➤ **Temporal de vent, aigua i neu**

El 27 de desembre de 2008 un espectacular temporal de llevant, com feia anys que no es recordava en molts punts, va sorprendre el Principat deixant un rastre de 5 morts, diversos incidents amb ferits en diferents municipis del litoral per la força de les onades i molta destrucció. Els Bombers de la Generalitat van efectuar més de 430 sortides. Les actuacions realitzades van ser majoritàriament, per retirar arbres caiguts, cables, tendals i diferents elements caiguts a la via pública, o també per fer sanejaments de façanes. I, en menor grau, per atendre inundacions a baixos i problemes amb fuites d'aigua que hi va

haver en algun habitatge. També van donar assistència a persones que tenien els accessos incomunicats per la neu o també per ajudar a vehicles embarrancats. El major nombre de sortides van ser al litoral de Girona i el de Barcelona. A causa del temporal es va activar el Pla Especial d'Emergències per Nevades a Catalunya (Neucat), en la fase d'Emergència-1

➤ **Esllavissada a Montserrat**

Al migdia del 28 de desembre de 2008 va tenir lloc a la muntanya de Montserrat (Bages) una esllavissada, que no va causar danys personals ni materials. L'esllavissada va tenir lloc a la zona dels Degotalls, on nou rocs voluminosos, d'uns 15 metres cúbics, van cedir de la paret de la muntanya i van caure a la carretera, que va quedar totalment tallada. En el transcurs de la caiguda, els rocs també van afectar la catenària del Cremallera. Les dues vies d'accés al Monestir de Montserrat, la de can Massana (BP-1103) i la de Monistrol de Montserrat (BP-1121), van quedar totalment tallades durant 1 setmana. En el sinistre van treballar un helicòpter i 7 dotacions dels Bombers de la Generalitat, així com efectius dels Mossos d'Esquadra, de la Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat, de Protecció Civil del Bages i de Vacarisses i agents rurals de l'Agrupació de Defensa Forestal de Monistrol de Montserrat. Al llarg d'aquell dia es van haver d'evacuar unes 1.800 persones que es trobaven a la muntanya.

➤ **Tàrrega acull l'exposició fotogràfica "Bombers: abnegació i servei. Demarcació de Lleida 1885-2008"**

Del 2 d'octubre al 2 de novembre de 2008, la Sala dels Arcs del Museu Comarcal de l'Urgell de la ciutat de Tàrrega va allotjar l'exposició fotogràfica "Bombers: abnegació i servei. Demarcació de Lleida 1885-2008" L'exposició recollia imatges significatives de la història dels Bombers a la demarcació de Lleida des de l'any 1885 fins a l'actualitat. Entre les fotografies hi havia un testimoni gràfic de l'incendi que va afectar la Santa Casa Hospital, que el 2008 va fer 25 anys. Aquesta mostra va coincidir amb els 123 anys de servei del parc de Bombers de Tàrrega i amb el seu 25è aniversari formant part del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

➤ **Santiago Rovira, nou cap de bombers de Mallorca**

A principis de desembre de 2008 es va fer públic que Santiago Rovira i Vallhonestà seria el nou cap del servei de bombers de Mallorca. Fins a la

data, Rovira havia exercit de cap de la unitat de suport tècnic del cos de bombers de Barcelona. Rovira és un professional amb una àmplia experiència tant en l'àmbit operatiu, com en el preventiu i reglamentari. Dins els Bombers de la Generalitat havia estat inspector amb les funcions de cap de la brigada de Barcelona i posteriorment, cap del cos de bombers.

➤ **Llibre sobre la Història dels Bombers a Catalunya**

La Direcció general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments està preparant un llibre sobre la Història dels Bombers a Catalunya. El llibre està coordinat per Jesús Mestre i participen en la seva elaboració, Marc Ferrer, Joan Rovira, Carles Savalls i Olga Lanau. Es preveu que es publiqui la primavera de l'any 2009.

➤ **Sants-Montjuïc tindrà parc de bombers la tardor del 2009**

El Districte de Sants-Montjuïc va presentar en el plenari del mes de juny de 2008, el projecte d'un nou parc de bombers, que se situarà al passeig de Montjuïc, on actualment hi ha l'aparcament de Barcelona Serveis Municipals. Es tracta d'un equipament de 3.346 m² que acollirà els bombers que donen cobertura a tota la zona de Poble-sec, a part de Ciutat Vella i al moll d'inflamables del port, una instal·lació, que també compta amb els seus propis equips de bombers donat que és un punt estratègic de risc. El nou parc de bombers constarà de 12 vehicles, disposarà de 25 bombers de guàrdia i tindrà una zona especial per a exercicis de pràctiques, que comptarà amb la torre que permet efectuar simulacres d'intervenció. Les obres s'iniciaran el primer trimestre del 2009, segons l'Ajuntament de Barcelona.

➤ **S'estrenen les oposicions amb discriminació positiva**

La convocatòria de 45 noves places d'oferta pública 2008 per accedir a l'SPEIS de Barcelona va presentar diverses novetats respecte de les passades oposicions. Entre aquestes, en destaca l'ampliació de l'edat límit dels aspirants, que passa a ser de 35 anys, i la discriminació positiva per a les dones que participen en les proves. Es van presentar per 45 places, un total de 1.874 persones.

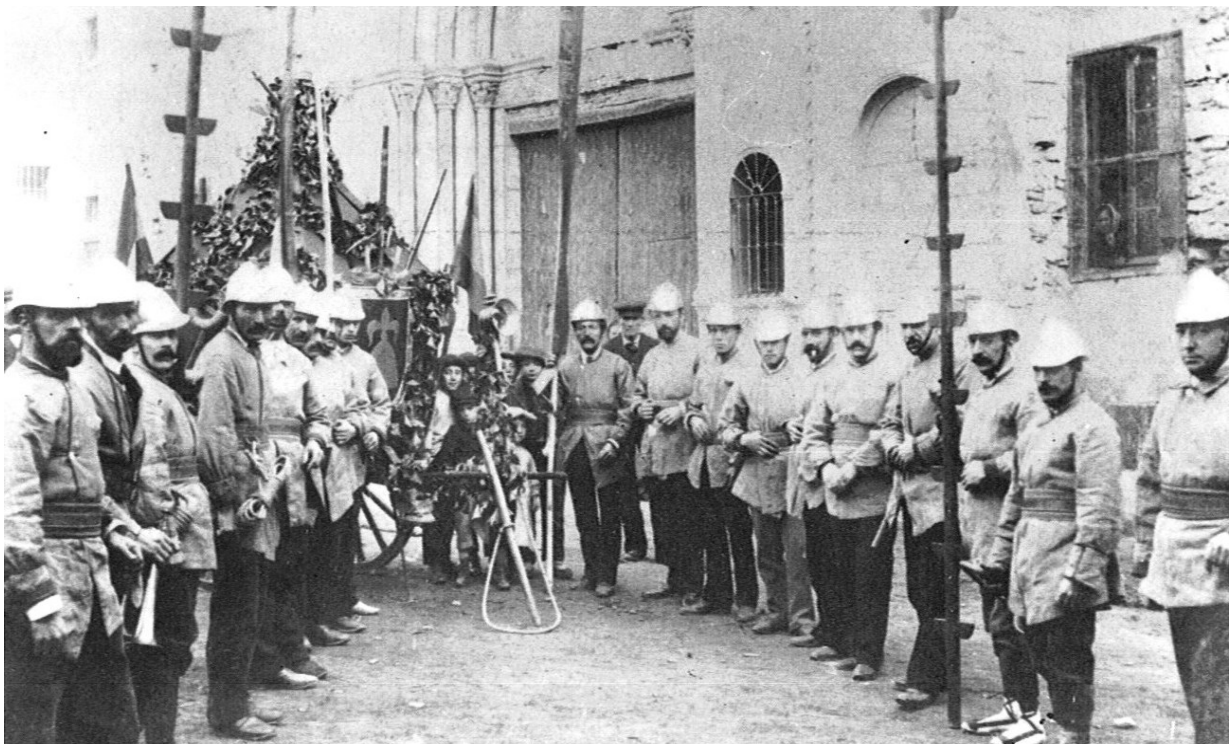
➤ **Jubilació anticipada**

Al llarg del 2008 s'han pogut jubilar anticipadament tots els bombers que van complir 63 anys. Es preveu que pel 2009 aquesta edat es rebaixi fins els 61 anys.

IMATGES

Cos de Bombers de Reus. Practiques el 15 de juny de 1961. Procedència de la fotografia: Francisco Diaz Torrijos.

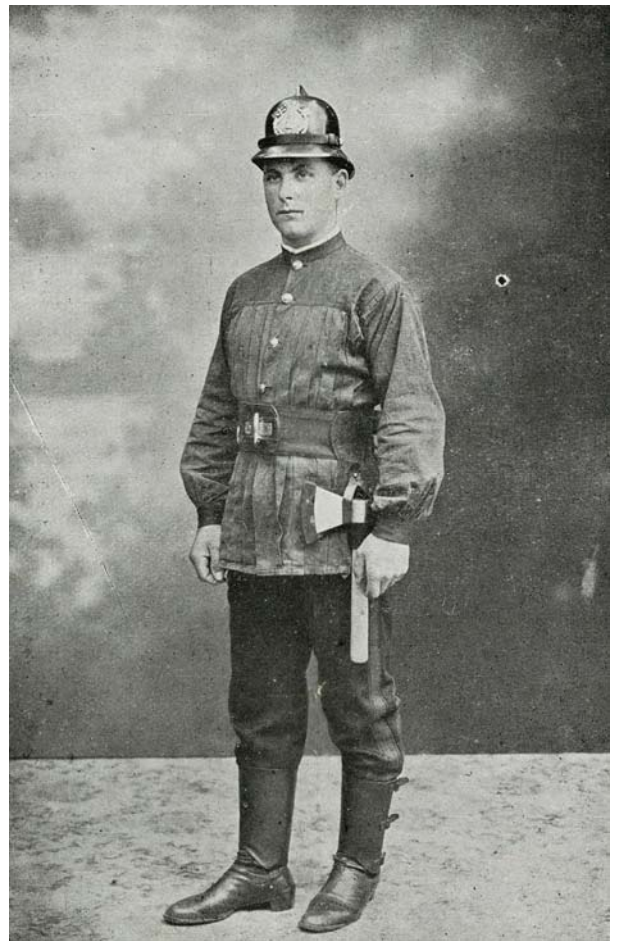

Bombers de Puigcerdà amb la bomba engalanada com si fos una carrossa, l'any 1899. Publicada al llibre "Historial del Cuerpo de Bomberos de Puigcerdà en el 117 aniversario de su fundación" de Salvador Galceran Vigué.

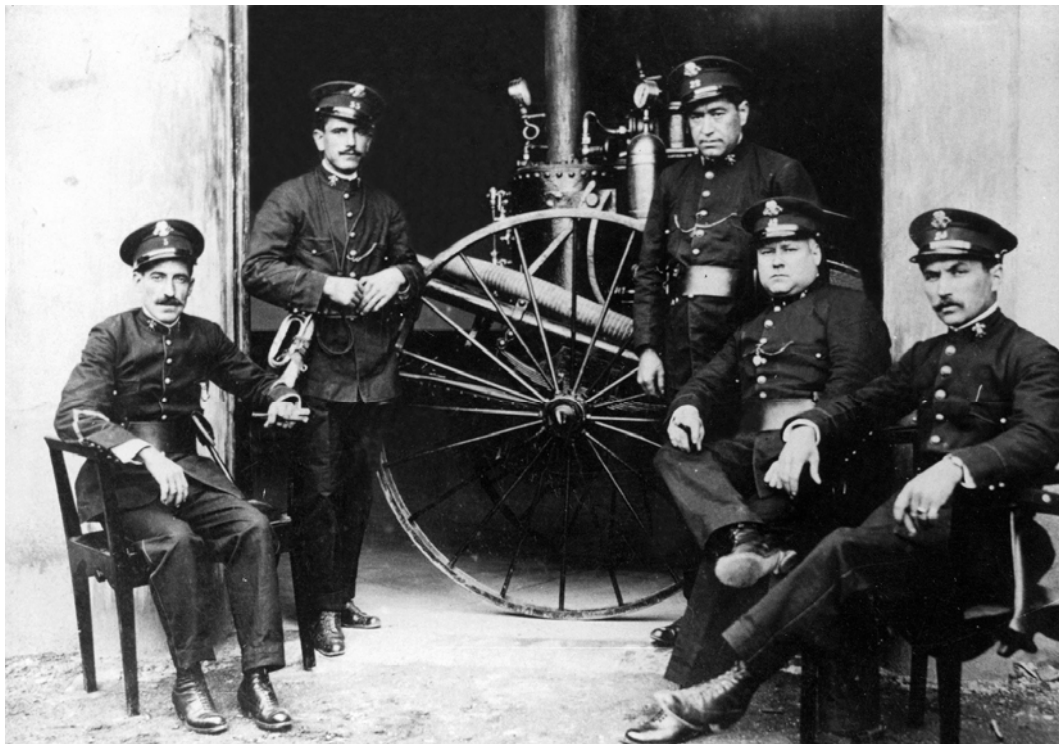
IMATGES

El bomber de Vic, Joan Bansells. Publicada al llibre: "Història dels 150 anys dels Bombers de Vic" de Cristina Masramon.

El bomber de Barcelona, Jaume Pons. Publicada a El Bombero Español, número 19. 10/08/1920

Bombers de Terrassa, l'any 1916, amb la bomba Merrywather model Valiant. Publicada al llibre "Història del Cos de Bombers de Terrassa", d'Oriol Casanovas i Marc Ferrer.

EQUIPOS COMPLETOS PARA BOMBEROS

PEQUEÑO MATERIAL PARA EL SERVICIO CONTRA INCENDIOS

930

1011

1015

1035

1038

1033

1007

1029

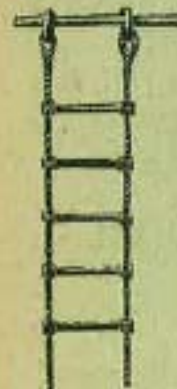
1026

1025

1012

1027

1009

SUMINISTRAMOS TAMBIEN:

Moto bombas-Bombas a mano-Autos para el transporte de personal y material-Carros de primera solida-Carros devanaderas-Escaleras mecánicas de todas alturas para transporte a mano o por caballeria y montadas sobre auto, etc.

MANGUERAS DE TODAS CLASES

Lanzas-Raccords instantáneos y c e rosca-Puentes-Aparatos para limpiar, lavar y secar mangueras.

MATERIAL DE SALVAMENTO

Sacos-Mantas-Resbaladeros-Aparatos de protección contra la asfixia, por medio del oxígeno.

SOLICITENSE PROSPECTOS Y PRESUPUESTOS

EDMUNDO Y JOSE METZGER

BARCELONA

Paseo de Gracia, 76

Teléfono núm. A. 1944

Dirección telegráfica: METZGEREI — BARCELONA — MADRID

MADRID

Plaza de la Independencia, 9

Teléfono núm. 1941

